

Paraules de Lluís Bohigas a la recepció del premi “Homenot” nacional, l’11 d’abril de 2018

En nombre de todos los premiados, y en el mío propio, quiero agradecer a la Fundación Avedis Donabedian por habernos otorgado el premio, así como a los jurados que lo decidieron y a los espónsors que lo hicieron posible. También quiero agradecer a todos los asistentes sus aplausos.

Per esser sincer, us diré que quan el Dr. Alvar Net em va trucar per telèfon i em va anunciar que m’havien concedit l’“Homenot” em vaig sentir trist, no per rebre el premi, que és un gran honor, sinó pel que representava de final de carrera. Fa dos anys que estic oficialment jubilat i l’“Homenot” semblava el premi final de la carrera. Quan estava pensant això i tenia el Dr. Net al telèfon, vaig recordar el primer “Homenot”, ara fa vint anys. El primer “Homenot” va ser pel Dr. Xavier Trias. Doncs bé, el Dr. Trias, després de rebre l’Homenot, va continuar la seva carrera, va ser conseller de la Presidència, diputat a Madrid i alcalde de Barcelona, i encara està actiu en política. Em vaig alegrar, doncs l’“Homenot” no tenia que ser el final, i vaig donar les gracies més sinceres al Dr. Alvar Net i a la Dra. Rosa Suñol, a qui felicito per la Presidència de la FAD. No penso presentar-me a candidat a l’alcaldia de Barcelona, però he estimat tota la meva vida la sanitat i seguiré, ara col·laboro amb el Cercle de Salut i el Col·legi d’Economistes.

Que és un “Homenot”? per saber-ho, li vaig preguntar a Josep Pla. Josep Pla va escriure seixanta retrats de personalitats catalanes i els va titular col·lectivament Homenots. El primer Homenot que va escriure en Pla va ser Enric Prat de la Riba, el va seguir Pompeu Fabra, després Gaudí, Dalí, el Dr. Josep Trueta i així fins a seixanta. Eren retrats, que no biografies, doncs exhibien els trets més característics del personatge i, sobretot, la seva aportació al país. De Prat de la Riba recorda totes les institucions que va

crear a la Mancomunitat: l'Institut d'Estudis Catalans, la Biblioteca de Catalunya i tantes altres. De Fabra va dir "ha estat el català més important del país", per la seva ingent obra d'actualització de l'idioma català, precisament enguany celebrem el 150 aniversari del naixement de Fabra. En l'època que Pla escrivia els Homenots, estàvem en la Dictadura dura. Precisament aquí, al Palau, es varen produir l'any 1960 els fets del Palau, quan les autoritats franquistes varen prohibir a l'Orfeó Català que cantés el cant de la senyera i el públic dempeus la va cantar. Es produïren detencions, tortures, judicis militars, i càstigs de presó. Josep Pla estimava molt Catalunya però d'això no es podia parlar, s'havia de passar com es podia la censura. El seu homenatge a Catalunya el va fer de tres maneres: primer va escriure en català i va ser l'autor més prolífic, té escrites 29.000 pàgines. Per posar-vos un referent, Voltaire, l'escriptor més prolífic en llengua francesa, va escriure 23.000 pàgines. En segon lloc, va escriure sobre la seva terra: Palafrugell, la Costa Brava, la Catalunya vella, etc. I, en tercer lloc, va escriure sobre la gent, els catalans. Catalunya, per a Pla era la llengua, el país i la gent i Catalunya la feien els catalans, és a dir els "Homenots".

He mirat si el Premi de la FAD corresponia a la idea de Pla. En vint anys d'existència del Premi s'ha atorgat a 15 "Homenots" catalans: en Xavier Trias, Ignasi Aragó, el pediatre que ens va ensenyar com havien de ser els hospitals, en Josep Laporte, el conseller que va crear el sistema públic català; Josep Espriu, creador del cooperativisme sanitari; Miquel Vilardell, catedràtic, mestre i autor d'informes de reforma del sistema; Moisès Broggi, cirurgià i col·laborador de Josep Trueta; Albert Oriol, enamorat de la formació dels metges; Joaquim Ramis, pediatre i president de l'Acadèmia; Josep Toro, il·lustre psiquiatre; Joan Rodés, ànima del Clínic i impulsor de la recerca, i Montserrat Teixidor, mestra d'infermeres. Dos catalans varen fer carrera als EEUU, però varen mantenir forts lligams amb Catalunya: Valentí Fuster, qui continua vinculat amb Cardona, i Carles Vallbona, qui ho va estar amb Granollers. I dos metges nascuts a l'ex Iugoslàvia que han fet carrera a Catalunya: Ciril Rozman, especialista en malalties de la sang, i Ludvik Drobnic, especialista en malalties infeccioses. Pla defineix "Homenot": "Per mi, un "homenot" es un tipus singular, insòlit, una persona que s'ha significat, en qualsevol activitat, d'un manera remarcable". Estem d'acord que els nostres 15 homenots corresponen a la definició de Pla. Ja tenim doncs la primera sèrie d'Homenots de la sanitat,

ara només falta que algú amb una ploma afilada com la d'en Pla escrigui els retrats. Ara per ara podeu llegir les memòries que ha publicat en Xavier Trias, on descriu magistralment i amb to directe la sanitat i la política catalana dels darrers anys.

El sistema sanitari català és molt bo, però sempre darrera d'una bona tasca hi ha algú que l'ha feta possible: metges, infermeres, polítics, gestors, savis, etc. Avui i aquí tenim tres homenots presents: Xavier Trias, Montserrat Teixidor i Miquel Vilardell. Us demano si us plau un aplaudiment per a tots ells, pel que són, pel que han fet pel país i per representar a tots aquells que treballen per la sanitat catalana. Gràcies.